

Asia: VN/30314/2022

Arviomuistiot päästökauppadirektiivin toimeenpanosta (kiinteät laitokset, merenkulku ja lentoliikenne)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Arviomuistio päästökauppadirektiivin toimeenpanosta – Meriliikenteen sisällyttäminen päästökauppaan

Pohjanmaan kauppakamari esittää kunnioittavasti seuraavaa meriliikenteen sisällyttämisestä päästökauppaan:

Suomessa saaripoikkeusta sovellettaisiin yksinomaan Ahvenanmaan kautta Ruotsiin kulkevaan meriliikenteeseen. Suomen muiden merialueiden ja erityisesti Merenkurkun meriliikenne jäisi poikkeuksen ulkopuolelle.

Saaripoikkeuksen kansallinen käyttöönotto asettaisi muut Suomen meriliikenneyhteydet epäedulliseen kilpailuasetelmaan Ahvenanmaan kautta kulkevaan meriliikenteeseen nähden. Esimerkiksi vientivetoisen Pohjanmaan elinkeinoelämälle – ja laajemmin koko sisämaalle – saaripoikkeus tarkoittaisi sitä, että rahtikustannukset nousisivat Vaasa–Uumaja-reitillä. Myös vuonna 2022 Etelä-Suomeen avattu Hanko–Nynäshamn-liikenne, joka ei sekään poikkeaa Ahvenanmaalla, joutuisi erittäin epäedulliseen kilpailuasetelmaan.

Varustamoille ja elinkeinoelämälle kilpailuvääristymä ja siitä seuraava kustannusnousu tarkoittaisivat merkittäviä taloudellisia menetyksiä ja meriliikennöinnin huomattavaa vähentymistä erityisesti rahtiliikenteen hakeutuessa kustannussyistä muille reiteille. Kilpailutilanteen vääristämisellä ei saa myöskään vaarantaa muita yhteiskunnallisia tarpeita, kuten huoltovarmuuden edistämistä.

Kilpailuvääristymää seuraavan markkinapuutteen korjaaminen edellyttäisi valtiontukitoimenpiteitä, koska se ei perustuisi markkinamekanismin häiriöttömään toimintaan, vaan merenkulun kilpailuolosuhteita vääristävään julkiseen toimenpiteeseen. Koska kyse olisi yksinomaan jäsenvaltion toiminnasta johtuvasta keinotekoisesta markkinahäiriöstä, sen korjaamiseen tulisi soveltaa Services of General Economic Interest -valtiontukisääntelyä.

Huoltovarmuuskeskus on luokitellut Merenkurkun liikenteen yhdeksi Suomen kauppamerenkulun pääväylistä ja pitää merenkulun huoltovarmuutta Suomelle elintärkeänä. Myös arviomuistiossa todetaan, että Vaasa-Uumaja-yhteysväli on huoltovarmuuden kannalta merkityksellinen

varsinkin Itämeren meriliikenteen häirintätilanteessa. Tämä näkökulma on nykyisessä maailmanpolitiikan tilanteessa merkittävä ja se on syytä ottaa huomioon. Kilpailutilanteen vääristymisen aiheuttamalla markkinapuutteella olisi Merenkurkun meriliikenteen osalta kielteinen vaikutus kansalliseen huoltovarmuuteen.

Näkemyksemme mukaan saaripoikkeus myös viivästyttäisi merenkulun vihreää siirtymää. Paine päästöttömien merenkulkuratkaisujen investointeihin ja käyttöönottoon siirtyisi saaripoikkeuksen myötä tulevasuuteen. Sen käyttöönotto vaikeuttaisi siis Suomen erittäin kunniahimoisia päästötavoitteita olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä.

Lisäksi on huomattava, että saaripoikkeuksen käyttöönoton myötä menetettäisiin ne tulot, jotka jäisivät saamatta päästökaupasta vapautetusta liikenteestä.

Haluamme tuoda vahvasti esille, että EU:n direktiiviehdotuksen saaripoikkeusta ei pitäisi kansallisesti ottaa käyttöön siitä aiheutuvan kilpailuvääristymän, huoltovarmuusnäkökulman ja ilmasto vaikutusten vuoksi. Pidämme tärkeänä, että jatkossakin kaikille toimijoille sovelletaan samoja kriteerejä, jotta terve ja reilu kilpailutilanne säilyy.

Pohjanmaan kauppakamari

Paula Erkkilä

toimitusjohtaja

Erkkilä Paula
Pohjanmaan kauppakamari